

Magisterská práce - posudek vedoucí práce

Jméno studentky: **Karolína Kunftová**

Název magisterské práce: „**Zdravotně rizikové formy chování, vybrané země Evropy**“

Vedoucí práce: doc. RNDr. Dagmar Džúrová, CSc.

Předložená práce byla od jejího počátku zpracovávána s cílem přispět výsledky do širšího mezinárodního projektu UC Berkeley a Univerzity Karlovy v Praze, resp. do části výzkumu zaměřeného na hodnocení duševního zdraví a jeho sociálních determinant v pěti vybraných zemích Evropy (Social Inequalities and Social Determinants of Mental Health). Rizikové formy chování obyvatel se zaměřují na zdravotně rizikovou konzumaci alkoholu, kouření cigaret a sebevražedné chování.

Magisterská práce je rozdělena do šesti částí. Součástí první kapitoly je tématický úvod s nastíněním problematiky a popisem struktury práce, včetně stanovení pracovních cílů. Druhá část se věnuje otázce rizikového chování, jeho projevům a variantám a charakteristikám vybraných ukazatelů, v této části práce se projevuje autorčina nejistota s vymezením základních pojmů/ukazatelů, např.: str. 22 chybně „úmrtnostní prevalence“, na str. 33 chybné údaje (resp. struktura uvedeného ukazatele stand. úmrtnosti na nemoci vyvolané nadměrnou konzumací alkoholu). Třetí kapitolu, popisující vývoj demografické a ekonomické situace v průběhu transformace ve sledovaných zemích považuji za jedno z nejslabších míst celé práce. Autorka zde velmi omezeně zúročila poznatky z pětiletého magisterského studia geografie.

Čtvrtá kapitola práce, stěžejní část, je založena na kvantitativním zpracování dat převzatých z veřejně dostupné databáze Světové zdravotnické organizace. Vývoj rizikového chování obyvatel Bulharska, Chorvatska, České republiky, Slovenska a Rumunska je konfrontován se situací ostatních evropských zemí. Pomocí výstupů ze shlukové analýzy (dendrogramů) je provedena typologie zemí ve třech rozhodných obdobích, která byla zvolena velmi vhodně. Primárně je sledováno zařazení sledovaných pěti zemí do jednotlivých typů a jejich posun v čase. V této části upozorňuji na několik úskalí:

- a) nesrovnalost s uvedeným počtem zemí ve třetím dendrogramu, nezobrazuje výsledek pro 23 zemí, ale 22 zemí;
- b) nejednotný příznak desetinného místa, někde vyjádřeno čárkou, jindy tečkou;
- c) chybovost vyjádření „počet úmrtnosti na příčiny smrti“ na str. 60.

V závěrečných dvou kapitolách jsou popsány a shrnuty nejdůležitější zjištění. Část Literatura však obsahuje řadu zásadních chyb, odchylek od citační normy, chybné citace (chyby ve jménech autorů, v pořadí autorů, v rocích vydání, v názvech uvedených prací), uvedené lze dokumentovat např. na straně 100-101:

- a) Makinen (2000) – strana **1450-1420**;
- b) Obot, Room – **zcela chybná citace**
- c) Orth-Gomér et al (1998) - Social relations and external and **S**everity of coronary artery diseases, European **Helth** Journal, Volume 19, s. 1648-1656.

- d) Peto, Lopez, Boreham, Thun **chybí další spoluautor** (1992): Mortality from smoking in developing countries, Indirect estimation from national vital statistics, Lancet 1992, Volume 339, s. 1268-1278.
- e) Schaarp, Van Agt, Kunst (2005, **správně 2007**): Identification of socio-economic groups at increasing risk of smoking in European countries: looking beyond educational level, Department of Public Health, Erasmus Medical Centre, Rotterdam, the Netherlands, s. 320-369 – **chybně**
- f) Varnik, Samm, Kolves, Sisask, Wasserman – **chybné pořadí autorů** (2006): Suicide mortality and political transition: Russians in Estonia compared to the Estonians and to the population of Russia, Trames (3/2006), s. 268-277.

Část Přílohy není správně koncipována, autorka pokračuje v číslování tabulek s řadou chyb, příkladem lze uvést.:

Tabulka 9, str. 114 neobsahuje žádnou relevantní informaci o tom, co uvedené údaje znamenají, v jakých jednotkách apod. – v rámci obhajoby žádám vysvětlení – odkaz na tabulku na str. 109 je také chybný, Jižní Afrika také.

Tabulky 11-13 jistě neobsahují standardizované míry úmrtnosti ale zcela jiná data, žádám vysvětlení.

Závěrem oceňuji autorčinu snahu vypracovat diplomovou práci s perspektivou jejího dalšího pokračování v rámci mezinárodního projektu. Práce je přehledně členěná a bohatě dokumentovaná tabulkami a grafy. Autorka prokázala orientaci v mezioborové problematice. Přes řadu výhrad ji doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze, dne 23. května 2008

Doc. RNDr. Dagmar Džúrová, CSc.
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje